

De Sint Mariakerk in Marienberg

De stad Marienberg ontstond in 1521. In april 1558 werd de eerste steen voor de kerk gelegd. Daarvoor werd de in het reformatiejaar 1537 voor de Evangelische christenen gebouwde Blockhauskerk verwijderd.

In het gebied van het Ertsgebergte is de St.Mariakerk, na de St.Wolfgang in Schneeberg en de schitterende St.Annakerk in Annaberg de jongste van de drie laat-gotische hallenkerken.

In februari 1564 werd de kerk ingewijd als de Evangelisch-Lutherse St.Mariakerk.

Het hoofdschip is 45 m lang en 26 m breed. De architect was Wolf Blechschmidt uit Pirna. De ruimten onder de toren laten nog steeds het bewaard gebleven laat-gotische ribbengewelf zien. De kerk is opgetrokken uit zandsteen.

In de linker voorhal van de toren staan keurvorst August en zijn echtgenote Anna afgebeeld. Deze hebben een flinke bijdrage geleverd voor de bouw van de kerk. Op 31 augustus 1610 verwoestte de grootste brand van Marienberg de stad en de kerk.

Van 1611-1616 werd de kerk herbouwd en vernieuwd. In 1616 konden hier weer godsdiensten gehouden worden. In 1617 kwam het nieuwe altaar. De afbeeldingen op het altaar werden in de stijl van de Italiaanse barok gemaakt door de hofschilder van de keurvorst, Chilian Fabritius. Op het halster van de ezel staat te lezen: '*Damnare potest qui meliora facit*' (*Vermanen mag degene die het beter kan*). Op de halsband van de hond staat het jaartal 1616. Op het voetstuk van het altaar wordt het Heilig Avondmaal afgebeeld.

De opbouw van het altaar toont de graflegging van Jezus. Op de zijpanelen staan afbeeldingen van de geboorte van Jezus. Twintig jaar na het einde van de 30-jarige oorlog bouwde de intussen arm geworden stad van 1668-1675 met hulp van giften uit het hele land het dak, de barokgewelven en de drie zijden van de galerij. De raadsheer van de keurvorst Von Klemm werd hier in 1674 begraven.

De architect Wolf Caspar von Klengel stuurde Italiaanse stukadoors onder leiding van Alexander Pernasione uit Dresden naar Marienberg. Zij vervaardigden de Toscaanse stucmotieven en de 25 schitterende engelenkoppen op de stenen galerijen. Pas in 1879 werd de stenen ring van galerijen door de orgelgalerij gesloten.

Het orgel werd tussen 1872 en 1879 gebouwd door Carl Eduard Schubert in de stijl van een Silbermann-orgel. Het is een voortreffelijk mechanisch orgel met 51 registers, drie klavieren en een pedaal. Het telt 3158 pijpen. De kansel uit ongeveer 1620 is een goed voorbeeld van een late renaissance en heeft een prachtige voet. Op de kanseltrap ziet men barokversieringen. Het klankbord van de preekstoel uit 1896 draagt het Latijnse opschrift: '*Qui ex deo est verbum dei audit*' (*Wie uit God is, hoort het Woord van God*).

Het beeld van Anna te Drieën (de heilige Anna, grootmoeder van Jezus, haar dochter Maria en het Christuskind) komt uit de Fabian-Sebastiaan-kapel. Deze stamt uit de

periode kort na de stichting van de stad. Het altaar toont in de zijpanelen de beschermheiligen van de mijnbouw, Barbara en (waarschijnlijk) Catharina. Het zijn expressieve, realistische in hout uitgevoerde plastieken van een onbekende meester uit ca 1520. De beschildering van de beschermheilige Fabian en Sebastiaan zijn helaas bijna volledig verdwenen.

Het marmeren doopvont uit het jaar 1860 is een geschenk van een gemeentelid die anoniem wilde blijven. De zeven kleurige vensters werden in 1896 vervaardigd. In dat jaar volgde een grote renovatie en kleurige verbouwing van het schip van de kerk. Deze werd in 1897 voltooid. In 1954 werd het middenschip met grijze verf overgeschilderd.

Het in 1924 aangebrachte eregedenkteken voor de gevallen in de Eerste Wereldoorlog maakte de Chemnitzer kunstenaar Ziegler. In zijn opdracht vervaardigde Herr Bochmann de houtplastieken. Het altaar in de kerk dateert uit het begin van de 16 eeuw. In april 2001 kon het na restauratie weer worden opgesteld.

Na oprichting van de belangenvereniging tot redding van de kerk kon in de periode 1992-1996 het dak van de kerk volledig worden vernieuwd. De toren en het portaal konden eveneens gerestaureerd worden. Tot het jaar 2005 werden de buitengevel, het raam boven het altaar, het glas-in-loodraam achter het altaar in het koor, de zijbeuk, de in originele staat gebleven kapellen en de consistoriekamer naar het voorbeeld van Quentin gerestaureerd. Alles heeft bij elkaar 6,5 miljoen euro gekost.

Vanaf 2008 straalt de kerk weer in haar volle glans.

We zijn nog steeds afhankelijk van uw giften. Helpt u ons a.u.b. ons godshuis te bewaren en te vernieuwen. Daarvoor onze hartelijke dank!

Het grote Schubert-orgel

In het Ertsgebergte neemt het Schubert-orgel een vooraanstaande plaats in. Het is het enige bewaard gebleven grote orgel van de orgelbouwer Carl Eduard Schubert, die hier van 1872 tot 1879 aan werkte. Het is een monumentaal instrument met 51 registers, drie klavieren en een pedaal.

Schubert, die zich als een volgeling van Silbermann beschouwde, is gevormd door het klankbeeld van het Middelduitse barok. Enerzijds volgde hij trouw de traditie van de grote Silbermann, anderzijds is hij een kind van zijn tijd die ook vertrouwd was met de romantische klank van het moderne Franse Cavallé-Collorgel.

Bepaalde onderdelen, zoals de barkermachine en het tongregister, kocht hij in de Elzas. Maar zelden lukte het in de geschiedenis van de orgelbouw twee zielen, de barokke en de romantische, zo overtuigend te verenigen.